

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

De simili filio hominis qui erat in medio septem candelabrorum aureorum.
Sectio III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

charitas quantumcumque extédatur laboribus, semper instat auri sufficit què admodum docuit Apollolus ad Romanos 8. *Qui nos separabit à charitate Christi: tribulatio, an angustia? &c. & 2. ad Corinthios 6. Quasi morientes, & ecce vivimus:* In quo quidem charitas à simulata virtute hypocritarum longè distat, quem admodum & verum aurum in eo distinguitur ab alchimico, quod alchimicum non ita malleorum ictus, sicut verum, sustinet. Vnde Paulus 2. ad Corinthios 6. postquam fideles ad labores constanter patienterq; tolerandòs, esset adhortatus, illis verbis. *In omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, angustis, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in ieiuniis, necessariò adiungendum putavit in charitate non ficta:* Sem ut Græcè est, *ἐν ἀγάπῃ καὶ ἐν ὑποκριτῶ*, hoc est in charitate non hypocritica ut inueneret charitatem esse aurum, quæ nisi vera sit, haud poterit tribulationum, necessitatù, angustiarum, carcerum, seditionum, & laborum ictus sustinere, quin statim frangatur, què madmodum aurum charitatis hypocriticum & alchimicum malleorum ictu frangitur: quare inquit, ut persecutiones omnes, atque difficultates inuicò animò superetis habete verum charitatis aurum, non fictum, non simulatum, non alchimicum.

De simili hō hominis qui erat in medio septem candelabrorum aureorum.

SECTIO III.

RICHARDVS de S. Victore, per hunc similem filio hominis, angelum intelligit, qui in persona, & similitudine Christi, demonstrabat Ioanni sacramentum Diuinæ reuelationis, *Qui inquit, eo amplius habuit auctoritatis, quod apparuit in similitudine saluatoris:* Quæ sententia vera est, nec enim Christus ipse Ioanni apparuit, sed angelus Christi personam sustinens, & idcirco nō homo, nec filius hominis, sed *similis filio hominis*, appellatur: quo sēsu accipiēdi sunt ferè omnes interpretes, cū hoc loco per similem filio hominis, Christum intelligūt, nec enim illud censēdi sunt existimare, Christum in sua ipsius persona in medio candelabrorum aureorū visum esse, sed angelum in hominis specie, qui Christum referret: verum iam hinc illa oritur dubitatio, cur si Christum hic angelus representabat, non homo, sed *similis filio hominis* appelletur. Beda, Primasius, Hugo Cardinalis & alij, eam afferūt rationem, quia nimirum Christus resurrexit immortalis, non iam simpliciter hominem, qui naturam dicit passibilem, sed similem homini, dicendum fuisse: quo etiam sensu dixit Paulus 2. ad Corinthios 5. *Et scognouimus Christum secundum carnem, id est mortalem, sed iam non nouimus.* Eodemque modò D. Augustinus libro II. contra Faustum Manichæum capite 7. intellexit illud ad Hebræos 5. *Qui in diebus carnis suæ preces supplicatione quæ ad eum, qui posuit eum saluum facere à morte cum clamore valido & lacrymis offerens:* Vbi illud in diebus carnis suæ, idem est, atque cū vitā mortalem agebat. Elegantiorem rationem reddit Ioachimus Abbas, *Christus, inquit, tanta in celo præeminet claritate, tanta maiestatis gloria fulget, præ omnibus angelis, ut sicus in eo aliquando diuinitatis suæ gloriam occultabat humanitas, ita nunc humanitatis eius abiectio exinanita à maiestatis gloria, & à splendore summa lucis absorptæ esse videatur.* Ut enim aliquando semetipsum exinanuit formam serui accipiens. Ad Philippenses secundo. Ita nunc forma ipsa seruilis à maiestatis gloria exinanita est, ut ita nihil à eo suspicionis remaneat, quo minus verus Dei filius esse credatur. Igitur

E ij

VIE. CAS
IN
APPOC
CAP. 1
V. 13

hic similis filio hominis est in medio candelabrorum aureorum; id est, Ecclesie vniuersae, iuxta ea, quae superius de septem candelabrorum mysterio diximus, idque multis de causis. Prima est, ut inde influat in omnes eius partes: propterea enim etiam cor est in medio corporis: Adnotauit Hugo Cardinalis in hunc locum Christum semper in medio inueniri. Etenim ipse est media, id est, secunda persona Trinitatis: Nascitur media nocte, Sapientiae. 18. Dum medium silentium teneant omnibus sedibus venit. In medio mundi patitur, hoc est in Hierusalem, quae vmbilicus terra appellatur. Ezechielis, 38. Vnde est illud Psalm. 73. Operatus est salutem in medio mari. In medio duorum latronum crucifigitur. In aere id est, inter caelum & terram moritur. In medio discipulorum post resurrectionem stetit. Ioannis 20. Ipse etiam dicit de se Matth. 18. Vos fuerint duo, vel tres, congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum. Denique hoc locum in medio septem candelabrorum aureorum apparet. Simile est illud Leuit. 26. Ponam tabernaculum meum in medio vestri, ambulabo inter vos, & ero Deus vester, vosque eritis populus meus. pro ambulabo inter vos: est apud Septuaginta ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν: ad quae locum haud dubie videtur spectasse Paulus 2. ad Corint. 6. cum dixit. Vos estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus, quoniam inhabitabo in illis, & inambulabo: vltus est enim eodem verbo ἐμπεριπατήσω: Concinit & illud apud Ezechiel. 37. Et erit tabernaculum meum in eis, & ero eis Deus, & ipsi erunt mihi populus, & scient gentes, quia ego Dominus sanctificator Israel, cum fuerit sanctificatio mea in medio eorum in perpetuum. Quod quidem vaticinium impletum est in Christo, qui sanctificationem suam in medio Ecclesiae posuit, ipseque in medio fidelium inambulabat, atque in medio candelabrorum, hoc est, omnium Ecclesiarum, ut in omnem partem vim gratiae suae largiter fundat, quae est prima huius mysterij ratio.

II.

Secunda.

Secunda ratio est. Christus in medio Ecclesiae per amorem, & beneuolentiam, qua omnes omnino complectitur. Atque hoc Christi exemplum debent omnes praelati in suarum Ecclesiarum administratione imitari, atque per amorem in medio esse subditorum: Mitto Christi pro omnibus in terras adductum, passionem, mortem: illud sane fuit in collegij Apostolici gubernatione admirandum, quod cum Petrum, & filios Zebedaei ad peculiaria quaedam familiaris admittebat, veluti ad mysterium Transfigurationis aspiciendum: ita tamen haec omnia in reliquis Apostolis tractandis, fouendisque compendebat, ut quilibet eorum sibi in animum posset inducere, neminem sibi à Christo anteferrum, hinc enim orta est illa ab Apostolis non semel habita contentio, quis eorum videretur esse maior, ut patet Marci 9. & Lucae 22. nimirum vsque adeo Christus in medio omnium erat, per amoris & beneuolentiae signa, quae modo vni, modo alteri exhibebat, ut nemo de beneficijs in alterum collatis conquereretur, nemo alteri inuideret, quin potius quilibet eorum se plus amari existimare posset, & sibi primum honoris gradum praeter ceteris polliceri. Hoc sane fuit in medio esse discipulorum: quam in gubernando prudentiam debent praelati omnes quoad eius fieri posset emulati, atque in medio subditorum esse per amoris & beneuolentiae argumenta. Haec enim subditos circumstare praelatum faciunt, fidenterque accedere: quemadmodum timor eisdem longè remouet, sicut eleganter monet D. Bernardus. serm. 23. in Cant. super illa verba cap. 1. Introduxit me Rex in cellaria sua; exultabimus & iocabimur in te, memores verberum tuorum. Discite, inquit, Praelati subditorum matres vos esse, non Dominos, studete magis amari, quam metui, suspendite verbera, producite vbera, cur morsus à serpente paruulus fugit conscientiam sacerdotis, ad quem cum magis oportuerat tanquam ad sinum recurrere matris. Vnde Dominus Moyse praecipit, ut populum illum

Hugo Card.
In medio
candelabro-
rum cur Chri-
stus.

Prima ratio.

Sap. 18. 14.

Idem semper

in medio in-

uenitur.

Ezech. 38.

Psalm. 73. 12.

Ioan. 20.

Mat. 18. 20.

Leu. 26. 11.

2. ad Cor. 6.

16.

Ezech. 37.

27.

Praelati pru-
dencia atque
amor in sub-
ditos.

D. Bernard.

illum nutricis more tractaret, quemadmodum ipse sua illa querimonia testatur Numer. II. Nunquid ego concepim hanc multitudinem, vel genui eam, ut dicas mihi, Nunc. II. II. porto eos in sinu tuo sicut portare solet nutrix infantulum? Nec vero huic secundæ nostræ rationi officit, quod inferius hic idem *similis filio hominis* seuerè *et* cum Angelis Ecclesiarum, id est, Episcopis, utrumque enim adhibendum est, & comitas seueritate temperanda, iuxta illud Iob. c. 29. *Si quando ridebam ad eos, non credebant, & lux vultus mei non cadebat in terram*, id est, tanta mea erat *grauitas*, ut si quando cum illis loquens riderem, adhuc tamen timerent, & reuerentiam seruarent. Illud enim significat (*Lux vultus mei non cadebat in terram*) seu ut habetur in Hebræo, *Lucem vultus mei non abiciebant*, id est, vultum meum lætum, atque hilarem non contemnebant: quam expositionem sic paucis complectitur D. Gregorius libr. 20. Moralium cap. 3. *Talis, inquit, debet esse dispensatio regimini, ut is qui præest ea se circa subditos mensura moderetur, quatenus & aridus sine iudicio debeat, & iratus amari, ut cum nec nimia lætitia vilem reddat, nec immoderata seueritas odiosum*. Et eodem libro cap. 8. ponderas illud Iob, quod habetur eodem capite. *Cum sederem quasi rex circumstante exercitu, eram tamen marientium consolator*. Hortatur Prælatos ut seueritatem benignitate temperent, exemplo illius Samaritani qui eius quincidit in latrones, vulneribus, vinum simul & oleum infudit. Luca 10. *Ut per vinum, inquit, mordeatur tū vulnera, per oleum fons sanatur*: quare miscenda est lenitas cum seueritate, faciendumque quoddam ex utroque temperamentum, ut neque multa asperitate exulceretur subditi, neque nimia benignitate soluantur. Vnde et illud Psalm. 22. *Virga tua, & baculus tuus ipsa me consolata sunt*. Virga enim percutimur, & baculo sustentamur. Si ergo est distinctio virgæ, quæ feriat, sit & consolatio baculi quæ sustentet, id quod etiam in arca fœderis fuit expressum, in qua cum legis tabulis virga simul, ac mæna coniuncta fuerunt, quia cum scripturæ sacræ sciëntia in boni rectoris pectore virga distinctiōnis, & mæna dulcedinis esse debet. Tertia & postrema ratio, est in medio candelabrorum aureorum per protectionem, curam atque prouidentiam, ut præsto sit ad emungenda candelabra, ne fidei lumen extinguatur, ne spes labet, nec charitas refrigescat, nec corruat disciplina: ex quo duci potest argumentum pro residentia Prælatorum, ut etiam ipsi exemplo Christi sint in medio candelabrorum, id est Ecclesiarum. Quemadmodum seuerè statuit Concil. Trident. sessio. 6. decreto de reformatione cap. 1. & sess. 23. decreto item de reformatione cap. 1. Residentiæ necessitatem, obligationemque Patres omnes exaggerant, præcipuè verò D. Athanasius patriarcha Constantinopolitanus, multis in locis veluti in epistola ad Episcopum Sardanensem, ubi inter alia sic ait, *ἡ ἐκείνου θεοῦ μὴ ἔχοντος καὶ τοῦ θεοῦ μὴ ἔχοντος ἀνεπιτηδεύουτος ἐὼντων ἐπιζῶντων πᾶσι τοῖς ποιμνίσιν*, hoc est diuinis oraculis seu statutis ne minimum quidem permittentibus impune aliquem pastorem à grege abesse: legendus est idem in epistola quam scripsit ad omnes Episcopos, & in epistola ad Episcopum Cretæ volenti proficisci ad suam Episcopatum, & in epistola ad Episcopum Apamæ, & in epistola ad Imperatorem, ut Episcopos ad suam dioceses ire iubeat.

Cur vestitus podère apparuerit.

Vidi similem filio hominis vestitum podère.

SECTIO IIII.

RATIO prima est Bedæ, & Richardi de sancto Victore, ad significandam naturam humanitatis, in qua Christus semetipsum tanquam verus sacerdos